

Korte reflectie gebiedsbezoek Wieringen

Aanleiding

Voor de nieuwe SNL beschikking SBB willen PNH en SBB zo goed mogelijk de kaarten en doelen op orde hebben, daarom is dit in de samenwerkingsagenda benoemd. Provincie wil graag beter inhoudelijk betrokken zijn bij de kwaliteit van het natuurbeheer, het spoor 'het goede gesprek'.

Wat hebben we gedaan

Op uitnodiging van SBB hebben we 3 juli jl een bezoek gebracht aan Wieringen en in het lokale beheerkantoor de voorgestelde uitdagingen en ontwikkelen wat betreft beheer van de natuur besproken en bekeken. Dit bezoek is bedoeld als pilot om te kijken hoe we de inhoudelijke discussie over natuurbeheer in gebieden praktisch en nuttig kunnen voeren.

SBB heeft vooraf een overzicht van de gegevens voor Wieringen met ons gedeeld (zie bijlage).

Doelen en output

In het kort zijn er drie doelen voor de sessie bedacht:

1. Bespreken kwaliteit natuurbeheer (hoe gaat het nu)

Er is wel met de beheerder en ecooloog besproken welke typen soorten en vegetaties voorkomen en waar er potentie voor is. Tot een kwalitatief oordeel is het niet gekomen, ^{5.1.2e} werkt aan een systematiek om hier wel iets over vast te leggen.

De SNL monitoring en beoordeling levert een beeld op van de status van het natuurbeheer. Dit is niet altijd positief (zie poster), wel is geconstateerd dat de kensoorten per beheertype meer geënt zijn op de situatie in de oosten van het land en daarom niet reëel zijn voor een gebied als Wieringen. Er zijn geen sancties verbonden aan de beoordeling SNL monitoring.

2. Bespreken voorgestelde wijzigingen natuur- en ambitiekaarten

Aan de hand van voorgestelde mutaties is uitvoerig het gesprek gevoerd over welk beheertype het beste past bij de actuele situatie. Dit was een leerzaam inhoudelijk gesprek. Voor beide partijen was het prettig om over dilemma's openlijk te kunnen spreken. Provincie komt nog met een reactie op het voorstel.

3. Bespreken kansen en wensen natuur (zoals wijzigingen NNN begrenzing, maatregelen kwaliteitsimpuls, relevante externe ontwikkelingen)

Er zijn maatregelen voor kwaliteitsimpuls natuur in de maak te zijn, maar deze komen uit het programma Rijke Waddenzee. Het gaat onder meer om opzetten waterpeil in gebieden met weidevogels. Er is een kansrijke gebiedje aangegeven om te begrenzen, naast bestaande natuur.

Afspraken

- Staatsbosbeheer levert relevante hoofdstukken van hun beheerplan.
- Provincie geeft een oordeel over de voorgestelde wijzigingen
- Provincie zoekt of de NNN uitbreiding haalbaar en mogelijk is (studiefaseproject)

Vervolg

Beide partijen hebben de bijeenkomst als prettig en nuttig ervaren. De overwegingen in de sessie laten de plannen beter op de realiteit aansluiten en voorkomen werk in de uitvoeringsperiode van de aankomende beschikking.

Verzoek aan SBB is om aan te geven op welke manier de gebieden met veel wijzigingen te behandelen, uitgaand van het principe van een gesprek over gebieden (met de drie doelen). Ivm planning natuurbeheerplan en de beschikking is de voorkeur om dit in najaar 2018 te organiseren. Misschien hoeft dit niet voor elk stuk NH.

Verslag van 'het goede gesprek' als onderdeel van de SNL cyclus

Aanwezigen

Natuurmonumenten (NM): 5.1.2e, 5.1.2e

Provincie Noord-Holland (PNH): 5.1.2e coördinatie goede gesprek SNL, biodiversiteit),

5.1.2e (beleid (agrarisch) natuurbeheer, 5.1.2e (monitoring en onderzoek), 5.1.2e

5.1.2e, 5.1.2e (verslag).

Inleiding

Het gesprek begint met een voorstelronde. Dat deze 'goede gesprekken' in deze vorm worden gehouden is nieuw.

Het doel van het gesprek is om met elkaar te bespreken wat de natuurkwaliteit van de terreinen is, hoe dit eventueel verbeterd of nog beter kan worden. Wat hebben we van elkaar nodig en hoe kunnen we elkaar onders

teunen om dat voor elkaar te krijgen. We bespreken de monitoringsgegevens die de provincie beschikbaar heeft. Een eerste analyse van de beoordeling daarvan volgens de SNL methodiek is uitgevoerd hetgeen een indruk geeft van de kwaliteit ten op zichten van de landelijke maatlatten. Een vraag die aan bod kan komen naar aanleiding van die beoordeling is of de beheertypen volgens de monitoring op de goede plek liggen? In het gesprek kunnen we inventariseren wat mogelijke verklaringen en obstakels zijn voor kwaliteitsverbetering of goed beheer.

De planning is niet ideaal, volgend jaar zullen we deze afspraak in de winter plannen.

NM wil graag twee mededelingen toevoegen aan de agenda: bomenkap en grondverwerving.

Bomenkap: momenteel veel ophef over in de media en er zijn veel lidmaatschappen opgezegd. NM heeft een kapstop afgekondigd (tot 1 juli, met uitzondering van noodzakelijke kap) en gaat tegelijkertijd in gesprek met haar achterban d.m.v. gesprekken met de ledenraad en een grote enquête. Op basis van die uitkomsten wordt een nieuwe koers bepaald.

Grondverwerving: huidige financiële situatie beperkt de mogelijkheden van grond aankopen. De kaart met 'ontbrekende schakels' is nu aangepast aan de financiële mogelijkheden. Voor Noord-Holland is er ook zo'n kaart waarop de gebieden staan die NM zou willen aankopen. Kaart is voornamelijk vanuit financieel en dus niet vanuit ecologisch oogpunt ingestoken. Deze kaart is voor de komende 6 jaar vastgesteld. Zo staan de gebieden rondom de Oostelijke Vechtplassen niet meer op de aankopenlijst omdat er aan andere gebieden meer prioriteit wordt gegeven. Dit is besproken met PNH, Dhr. 5.1.

PNH, mw. 5.1.2e merkt op dat PNH bezig is om een andere regeling omtrent verwerving op te stellen, naar voorbeeld van de provincie Utrecht.

- Actie: mw. 5.1.2e stuurt een concept van genoemde regeling aan NM.

Verslag van 'het goede gesprek' als onderdeel van de SNL cyclus

Monitoringsgegevens

PNH dhr. 5.1.2e heeft geconstateerd dat hij in de NDFF geen gegevens kan vinden van het gebied Duin en Kruidberg.

- Actie: NM zoeken uit hoe dit kan. Reactie uit mail 29 mei 2019:

Ik heb intern nagevraagd naar onze gegevens in de RNN en in de NDFF voor Zuidkennemerland. En inderdaad de gegevens die we door mogen leveren zitten wel degelijk in de NDFF, en zijn daarom ook opvraagbaar in de RNN. De RNN is ook gebruikt voor de kwaliteitstoets. De analyse is toen gedaan met onze eigen gegevens en een analyse met de gegevens van de NDFF. De verschillen vielen mee, behalve dat bij ons geen RL-soorten mee kwamen. Dit moeten wij nakijken. Onze gegevens zitten dus gewoon in de NDFF, dus de RNN is gewoon te gebruiken.

Natuurmonumenten voert eens in de zes jaar een kwaliteitstoets uit op basis van de SNL methode, zij doen dit op basis van de SNL gegevens en houden deze ook naast de ambitiekaart. Binnenkort staat de kwaliteitstoets voor Kennemerland gepland.

- Actie: 5.1.2e mee met deze kwaliteitstoets.

Helaas heeft PNH op dit moment geen goede beoordeling kunnen geven op basis van gegevens. Het probleem is dat de gegevens niet voldoende beschikbaar zijn voor PNH, in het veld is het waarschijnlijk wel voldoende in orde.

PNH had ook de bevindingen op kaarten willen bespreken met elkaar, maar is deze keer vanwege ontbrekende data niet mogelijk.

NM heeft een opmerking over de voortgangsrapportage, het voelt dubbelop die rapportage en dit Goede gesprek. Daarnaast is er veel tijd gestoken in het opstellen van de voortgangsrapportage maar is er daarna geen terug koppeling oid geweest. PNH, mw 5.1.2e geeft aan dat daar wel mailcontact over geweest is met mw. 5.1.2e. NM heeft een landelijk contactpersoon omdat het over een landelijke regeling gaat. Er is veel contact met PNH en NM, lastig is dat dit met verschillende contactpersonen is. PNH probeert dit wat inzichtelijker te maken maar voor een deel is het onvermijdelijk omdat het over verschillende onderwerpen en thema's gaat.

- Actie: PNH, mw. 5.1.2e gaat kijken naar de verhouding van het formulier voortgangsrapportage en de Goede gesprekken.

- Actie: PNH, mw. 5.1.2e plant een nieuwe afspraak in januari, hopelijk beschikken we dan over de juiste gegevens en kan er een meer inhoudelijk gesprek over de beoordeling plaats vinden.

Volgens 5.1.2e heeft het hoofdkantoor NM een streep gezet door de monitoring weidevogels.

Verslag van 'het goede gesprek' als onderdeel van de SNL cyclus

- Actie: NM, 5.1.2e zoekt intern uit wat hier aan de hand is en geeft dit door aan PNH dhr. 5.1.2e met het verzoek om dit soort vragen van te voren kenbaar te maken dan kan het uitgezocht worden voor het gesprek plaats vindt.

Wormer Jisperveld, op dit moment draagt PNH de kosten voor monitoring, maar volgens de SNL zou NM zelf de monitoring moeten doen.

Er wordt onderling uitleg gegeven over hoe de zaken binnen de eigen organisatie belegd zijn. Bij NM is er een contactpersoon voor de provincie, maar daarnaast zijn er andere medewerkers voor monitoring, en de spil van de monitoring zijn per gebied de boswachters.

PNH geeft aan dat het misschien mogelijk is om het provinciaal monitoringsoverleg misschien beter op regionaalniveau kan gebeuren, meer gebieds of themaspecifiek. En meer afstemmen met de boswachters en mw. 5.1.2e meenemen in de cc.

- Actie: PNH Maken van een conceptvoorstel provinciaal monitoringsoverleg.

- Actie: NM; gaan dit intern communiceren.

Beschikkingen

PNH: Aanvullende toezicht beschikking 2019 is inmiddels verzonden, Uitbreiding 2019 is ook beschikt. Life subsidie is definitief in juli en zal dan ook beschikt worden.

SVNL (beheersubsidie)

NM wil kijken of de lifegebieden tussentijds aangepast kunnen worden, want het ligt nu voor 6 jaar vast bij PNH.

- Actie: PNH, mw. 5.1.2e overlegt dit met 5.1.2e (SKNL inrichtingsplan) en heeft hier met mw. 5.1.2e contact over.

SNL

Mw. 5.1.2e vraagt aan NM hoe andere provincies met subsidie beschikkingen en aanvragen omgaan? Wat is voor NM de beste timing om aanvragen in te dienen (en uitbreidingsaanvragen). Nu er een nieuw college is, is het een goed moment om eventuele veranderingen door te voeren.

- Actie: NM, mw. 5.1.2e gaat dit intern uitzoeken en koppelt terug aan mw. 5.1.2e.

Wormer-Jisperveld

NM: Probleem bij Wormer-Jisperveld: oevers groeien aan in het water van het Waterschap, we maaien meer dan waar we vergoeding voor krijgen: en er is geen goede vegetatiekaart. Deze kloppen niet helemaal met onze beheertype kaart en kadaster omdat we aan de randen beheren

Verslag van 'het goede gesprek' als onderdeel van de SNL cyclus

op eigendom van het Waterschap. Dit zijn we nu aan het uitzoeken: we willen nu een goede kartering maken, het streven is volgend jaar.

- Actie: PNH dhr 5.1.2e overlegt met NM mw. 5.1.2e om te bekijken of er een overleg gepland kan worden met alle betrokken partijen inclusief Waterschap.

Natuurontwikkeling

NM: Regulier verpachte gronden die als natuurgronden op de kaart staan maar waar een boer op zit missen de juiste natuurwaarden. We zijn dit intern aan het bekijken en een strategisch landbouwplan voor natuur inclusieve landbouw aan het opzetten. We willen alle pachters een natuurcursus laten doen, maar dit verplichten is lastig. Financieel levert pachten geld op dat ook gewoon nodig is.

NM geeft aan dat zij graag samen optrekken met PNH bij het ontpachten.

PNH geeft aan dat er een regeling aan komt voor heel Noord-Holland.

Voorbeelden van wat wel goed gaat zijn de duinverstavingen en de Life projecten, op veel plekken is het effect te zien.

Droogte

NM vraagt zich af of zij goed zijn aangehaakt op de overleggen die hierover zijn. NM voert gebiedsgericht overleg bij calamiteiten.

13 juni is er een landelijk overleg over de verdringingsreeks.

- Neem brandpreventie mee in droogte overleggen!

- Actie: PNH mw 5.1.2e maakt een lijstje van overleggen die bekend zijn en stuurt deze aan NM zodat zij kunnen bepalen of zij dit goed in beeld hebben. Ook plant zij een overleg met 5.1.2e, 5.1.2e en 5.1.2e.

WVTTK

Weidevogels

PNH mw. 5.1.2e vraagt naar hoe NM de kwaliteit van gebieden voor weidevogels omhoog krijgt. NM geeft aan dat zij een weidevogelkennissgroep hebben, die gaan ook de gebieden in om te bekijken wat er nodig is.

- Actie: PNH mw. 5.1.2e heeft contact met 5.1.2e en 5.1.2e over de weidevogelkennissgroep.

Verslag van 'het goede gesprek' als onderdeel van de SNL cyclus

Exoten

NM; exotenbeheer kost veel geld, veel moeite en weinig resultaat.

PNH er gebeurt veel in PAS gebieden. Rivierkreeften worden vanuit het Rijk aangepakt.

5.1.2e (trainee PNH) heeft contact gehad vanuit PNH met NM.

NM geeft aan dat zij wel goed inzicht hebben in de problemen en ondersteuning vanuit PNH erg welkom zou zijn.

- Actie: PNH mw. 5.1.2e zorgt dat er een terugkoppeling komt vanuit 5.1.2e.

PWL/vrijwilligersbeleid

Een van de onderzoekers zal contact opnemen met NM, dit gebeurt in elke provincie.

Verslag 'het goede gesprek' Natuurmonumenten als onderdeel van de SNL cyclus

Aanwezigen

Natuurmonumenten (NM): 5.1.2e, 5.1.2e

Provincie Noord-Holland (PNH): 5.1.2e (coördinatie goede gesprek SNL, biodiversiteit),

5.1.2e (beleid (agrarisch) natuurbeheer, 5.1.2e (monitoring en onderzoek), 5.1.2e

5.1.2e (subsidies), 5.1.2e (verslag).

Inleiding

Het gesprek begint met een voorstelronde. Het 'goede gesprek' in deze vorm wordt voor de 2^e keer gehouden. Dit gesprek wordt jaarlijks gehouden met elke beheerder, komt voort uit SKNL.

Het doel van het gesprek is om met elkaar te de monitoringsgegevens vanuit NDFF te bespreken en anderzijds waar heeft NM mee te maken en dit met elkaar te bespreken.

Wat hebben we van elkaar nodig, wat gaat er goed of kan er beter en hoe kunnen we elkaar ondersteunen om dat voor elkaar te krijgen.

Monitoringsgegevens

PNH - dhr. 5.1.2e heeft een analyse gemaakt, deze heeft hij op 2 manieren uitgevoerd. De eerst manier is door gebruik te maken van de rekentool welke bedoelt is om beheertype te toetsen en maakt gebruik van gegevens uit NDFF. De andere manier is via Kilometerhokniveau om te kijken waar zitten nou de sterkste punten van Laag Holland en waar zitten de zwakste punten. Gekeken naar de beheertypekaart maar deze klopt niet.

NM- dhr. 5.1.2e vraagt of dit de beroemde rekentool is waar groot aantal soorten in zitten die helemaal niet voorkomen in Noord-Holland. Ja/nee rekentool zelf maakt gebruik van SNL en het klopt dat SNL een hele lijst heeft aan soorten en een aantal komen inderdaad niet of nauwelijks voor in Noord-Holland.

NM - mw. 5.1.2e, zijn nu allemaal stukken opgestuurd over Wormer - Jisperveld en Ijdoorn opgestuurd en vraagt zich af of er niet naar de rest is gekeken. Dhr. 5.1.2e geeft aan dat dit klopt, werken met beoordelings gebieden en dit jaar is Laag Holland aan de beurt.

Actie: dhr. 5.1.2e t geeft aan dat de rekentool prima werkt, zitten ook veel gegevens in NDFF, hij kan alleen niet herleiden of dat dit de gegevens van NM zijn. NM slaat alles op in CMSI en daar wordt een dump van gemaakt, hij zal dit navragen bij 5.1.2e.

Veenmosrietlanden

Flora/fauna totaal scoort midden, dat heeft er wellicht mee te maken dat het in een voormalig brakgebied ligt. Vaak onduidelijk wie de beheerder is en dat sommige soms op naam van HHNK zijn gekomen.

Verslag 'het goede gesprek' Natuurmonumenten als onderdeel van de SNL cyclus

Toelichting TBO op gevoerde beheer/kwaliteitsanalyses

Afgelopen jaar 5 kwaliteitstoetsen gedaan: 1 over Wormer – Jisperveld (alleen botanisch), 2 Vechtplassen (1 forten, 1 bossen/eendenkooi), 1 Naardermeer (Gooi en Vechtstreek) (begrazing in moerasgebieden en graslanden), en op Texel is er een toets gehouden over de bol en hoge zand skilt.

Wormer – Jisperveld

Tevreden over veenmosrietlanden, beheer gaat goed. Zijn nog tevreden over kwaliteit moeten wel intensief beheren om die hoge stikstofdepositie bij te benen.

Schaalsmeerpolder – stond als kwaliteit hoog. Zien wel dat brakke vegetatie aan het afnemen is.

Door bagger uit de sloot over de velden aan het strooien.

Veenmosrietlanden is niet altijd even duidelijk van wie welk stuk is, de beheertypekaart komt niet overeen met verlanding en weidevogels graslanden liggen in het veld. Zijn dit jaar langs alle stukken gegaan om alle veenmosrietlanden goed op de kaart te zetten en aan de hand van luchtfoto's moet de beheertypekaart worden aangepast. Situatie in veld klopt niet meer met beheertypekaart. Als aandachtspunt hebben ze veel last van boomopslag en cranberry. Eigendom grenzen zijn vaak onduidelijk kan geen boomopslag en/of cranberry verwijderen als je niet weet of het je eigendom is.

Wat als wordt overgedragen aan NM dan kunnen zij geen vergoeding krijgen, dat staat in SNL.

Mw. [5.1.2e](#) geeft aan dat er een aantal zaken inzitten die je wel/niet kunt regelen, in Noord-Holland wordt ook wel gezegd dat je voor sommige percelen wat soepeler met de regels moet omgaan. Dat wat afkomstig is van overheden dat kan je niet via SNL beheer doen, er is een kleine escape en dat heeft te maken met feit of je het op wel/niet op natuurbeheerplankaart zet. Dat vraagt principiële beslissing van de provincie, willen we dat voor aantal percelen doen, willen we SNL heel strikt hanteren dus alles wat bij overheid vandaan komt is een no-go of willen we daar uitzonderingen op maken en wat voor soort spelregels maak je daar voor.

Actie: NM in contact brengen met Regiebureau NNN i.v.m. aanpassen kaarten

Actie: Als provincie nadenken hoe willen we met deze SNL systematiek omgaan, en als gaat over extra hectares zou je die via zienswijze kunnen indienen.

Eidoorn - Weidevogels – is herstelprogramma onderweg.

Hele polder is van NM mogen op vossen jagen omdat geen natura2000 gebied is maar zitten met zomerganzen in hun maag. Ruivangsten kan 2 a 3 weken en dan niet meer lobby richting [5.1.2b1](#) kom naar ons gebied. Nadeel is dat gras te kort blijft, via afschot kunnen we Nijlgans/Canadese gans beheren de overige moet via rui. Er is maar 1 aanbieder in Noord-Holland

Actie: vervolgspraak laten plaats vinden met [5.1.2e](#) & [5.1.2e 1](#). Ligt gevoelig – beleid goed – uitvoering nog niet.

Verslag 'het goede gesprek' Natuurmonumenten als onderdeel van de SNL cyclus

Ziet dat in broedseizoen veel aandacht vanuit de 2^e kamer, niet alleen lobby provincie maar ook landelijk vast te stellen.

Veel last van droogte, terug naar greppels, zijn nu droog gevallen, is het 3^e slechte jaar op rij.

In middengebied stikt het van de bosjes, heel systematisch iemand inhuren om langs te gaan bij de eigenaren. Goed kijken als terreinbeheerders hoe aan te pakken, is groter dan alleen Wormer – Jisperveld.

Waterpeiling in Wormer – Jisperveld, heeft te maken met onderbemalingen, is daar nog iets aan te sturen? Voordeel van onderbemaling is dat je goed kan spelen met waterpeil.

Actie: pilot in Wormer – Jisperveld NNN afmaken, neem aan dat daar ook op ecologisch gebied wordt gekeken. Informeren bij Hil

Vraagstukken over het riet in weidevogelgebied of dat NM daar ook strak maaibeheer kan op uitvoeren. NM geeft aan dat ze redelijk veel riet weg halen maar vooral in gebieden waar meeste ?? verwacht worden. Over welk gebied gaat het want is redelijk globale opmerking, hebben ook roerdompdoelstellingen en hebben ook stukken met riet. Wat gevoeld wordt bij collectieven dat goed zou zijn om vaker met elkaar overleg te hebben hoe gebied gaat en mozaïek beheer enz. Monitoring weidevogels mooi moment om met elkaar om de tafel te zitten. Niet alleen kijken naar weidevogel monitoring maar breder kijken.

Roerdomp doelstelling die nu alleen Wormer – Jisperveld ligt om die hoger schaal niveau te kijken en niet voor Laag Holland en dat geldt ook voor rietzangers.

Boerenlandvogels boek => mw. 5.1.2e geeft aan of het geen leuk idee zou zijn als NM daar stuk in kan laten plaatsen. Gaat dit navragen bij 5.1.2e (Landschap Noord-Holland).

Gezien de tijd worden er nog een aantal aandachtspunten uitgelicht:

Bossen in Vechtplassen aan verouderen, hebben daar groot probleem met Amerikaanse vogelkers. Verschillende plagprojecten, meeste percelen zijn zich mooi aan het ontwikkelen. Schil Naardermeer, begrazing bekeken en daar is heel inrichtingsplan opgesteld, begrazing levert al veel op. Naardermeer – OVP, 2 faunapassages die zijn aangelegd staan niet meer op beheertypekaart (door verleggen van de weg) middels zienswijze aangeven zodat gecorrigeerd kan worden.

Verdroging zien we op alle veenmosrietlanden, zijn gebieden met meer schommelingen zoals Naardermeer nu 2cm wordt 30cm. Komt ook in aantal andere gebieden voor, hebben flexpeil hoog in de winter daarna mag het uitzakken, dat hogere peil langer vasthouden en langer hoog houden met inlaatwater, hierover gaan gesprekken plaats vinden met Waternet en AGV.

Verslag 'het goede gesprek' Natuurmonumenten als onderdeel van de SNL cyclus

Monitoring

Bezig om de kwaliteit kruiden/faunarijke graslanden te verbeteren, beperkte SNL monitoring op. De verbetering in kwaliteit van die graslanden waar lang reguliere pacht op heeft gezeten niet te volgen. Binnen NM aan het kijken hoe kunnen we daar goeie toetsbare doelen voorstellen en hoe kan je die beste monitoring. Later in overleg met pnh over doorpraten hoe kunnen we gezamenlijk iets in doen, hebben honderden hectares en daar maken we een kwaliteitsslag in maar is nergens te zien. Zijn wel belangrijke graslanden en is nu weinig tot niets over te zeggen. Bij provincie is men ook aan het kijken hoe meer grip te krijgen op graslanden, loopt ook project categorisering, misschien leuk voor NM om mee te kijken.

Actie: **5.1.2e** stuurt voorstel door en dan een vervolgspraak om daar over door te praten.

Inrichtingsprojecten

Lopen steeds meer tegen probleem aan met watercrassula, lopen tegen afzet van maaisel aan in gesprek met boeren. Texel veel eilandjes die onderhouden dienen te worden terwijl er weinig vergoeding tegenover staat. Bron blijft bestaan en op gegeven moment kan er niets meer mee worden gedaan.

Natura2000 beheerplannen

Natura2000 beheerplan Naardermeer – Oostelijke Vechtplassen zijn nog steeds niet af. Blijven er tegenaan lopen dat het veel werk oplevert. Zijn ondertussen 15 jaar bezig en hebben nog steeds geen Natura2000 beheerplan Naardermeer, bij Oostelijke Vechtplassen heb je met gebiedsakkoord te maken wordt echter wel tijd dat deze gereed zijn.

Actie: PNH uitzoeken hoe staat met beheerplannen Naardermeer en Oostelijke Vechtplassen

Bevindingen m.b.t. subsidie verlening => **5.1.2e**

Aantal punten genoteerd, deze zijn inmiddels toegelicht.

Laatste knelpunt genoemd in rapportage onderhoud Texel. Vraag is hoe worden deze kosten opgevangen? Deze kosten legt NM zelf neer.

Ambitiekaart en beheerkaart ligt vast voor 6jr, als dan binnen die 6 jr. ergens iets inrichten zijn tegen aangelopen dat als niet goed op ambitie kaart komt na het inrichtingsplan dan nog steeds geld voor beheer van oude beheertype, bij ovp aparte regeling voor opgesteld waar ook verantwoording voor moet worden afgelegd. Zij voor NM fijn zijn als meteen meegenomen kan worden. Op dit moment is het helaas laat de regeling dit niet toe gedurende de 6 jr. Vanwege stikstof moeten er herstelmaatregelen worden uitgevoerd, grote kans dat die niet voor nieuwe periode zijn uitgevoerd.

Actie PNH: afspraak inplannen over herstelmaatregelen

Verslag 'het goede gesprek' Natuurmonumenten als onderdeel van de SNL cyclus

Bevindingen voortgangsrapportage en signalen uit het veld = 5.1.2e

Stikstof/ vergunningen nm is hierover in gesprek met gedeputeerde van Schagen. Hoe wordt er met de eilanders samen gewerkt? Als je daar mee begint moet je systematisch te werk gaat nu 1 of 2 jaar goed en dan zit er weer een ander waardoor de bomen weer zijn gegroeid daar moet met Landschap Noord-Holland, SBB en NM verder over worden gesproken.

Pachtprijs

Ieder perceel eigen pachtprijs gaan toch veel meer naar landelijke normering wat kan lijden dat de pachtprijzen toch om hoog gaat, wordt meer gestandaliseerd.

PITRUS bijeenkomst

Heeft een PITRUS bijeenkomst plaats gevonden, heeft deze bijeenkomst voor NM iets toegevoegd hebben jullie daar nog projecten op lopen voor PITRUS beheersing en voorkoming. Hele Wormer - Jisperveld is bedoeld om PITRUS er onder te krijgen. Namens NM was 5.1.2e aanwezig.

Graslanden

Graslanden werd genoemd het agrarische is er af en wordt meer voor natuur gebruikt.

Strategische onderzoeken / evaluaties gedaan waarbij agrarische landen worden omgezet naar natuur? Zeker bezig met hoe ontwikkel je het beste een grasland en wat kan je beste doen. Is niet zo dat het graslanden zijn waar geen pachters op zitten maar meer met natuur doel. Hebben graslanden gekocht maar nog niet ingericht zoals schil Naardermeer, om die inrichtingsgelden te krijgen moeten ze nu nog met boeren beheer gebruiken nu al schralen maar dan krijgen ze geen inrichtingsgeld ligt dus nog steeds mest op.

SKNL 5 jr. landbouwkundig in gebruik geweest zijn, loopt er al een SKNL aanvraag? NM geeft aan dat dit al loopt voor het hele schil project waar water opgezet gaat worden en stukken misschien geplagd gaat worden.

Aanvraag al ingediend moet landbouwkundig gebruikt worden anders geen subsidie. Vanuit groen subsidies naar kijken, wat kunnen we doen in deze proces om dit probleem te tackelen.

Actie: informeren bij 5.1.2e en overige provincies wat voor oplossingen er zijn

Diverse experimenten in Oostelijk Vechtplassen om te kijken als je alleen je fosfaten eruit haalt maar door jaren heel mineralen verdwenen om deze toe te voegen. Verbetering van graslanden, verbeteren van biodiversiteit dat doet NM gedeeltelijk samen met WIJ-land en doen ook mee aan Living Lapps (rondom Amsterdam). Willen graag met provincie hierover verder praten.

Beperking beheer

Afname zoute kwel onder de Hondsebosse Zeewiering. Zien dat het afneemt, zien dit aan de zoutmeters. Opnemen met waterschap, zal wel onderwerp worden komende jaren.

Verslag 'het goede gesprek' Natuurmonumenten als onderdeel van de SNL cyclus

Actie: afspraak maken over graslanden / kwel maken

Afspraken en werkbezoek inplannen

Werkbezoek inplannen Pettemerpolder, zeker gezien windmolens die men wil plaatsen.

Rondvraag

Geen

Verslag 'het goede gesprek' Landschap Noord-Holland Noord als onderdeel van de SNL cyclus

Aanwezigen

Landschap Noord-Holland Noord (LNH): 5.1.2e (gebiedsmanager), 5.1.2e (boswachter Ilperveld)

Provincie Noord-Holland (PNH): 5.1.2e (coördinatie goede gesprek SNL, biodiversiteit), 5.1.2e (beleid (agraris) natuurbeheer), 5.1.2e (monitoring en onderzoek), 5.1.2e (subsidies), 5.1.2e (verslag)

Inleiding

Het gesprek begint met een voorstelronde. Het 'goede gesprek' in deze vorm wordt voor de 2^e keer gehouden.

Het doel van het gesprek is om met elkaar te de monitoringsgegevens vanuit NDFF te bespreken en anderzijds waar heeft LNH mee te maken en dit met elkaar te bespreken.

Wat hebben we van elkaar nodig en hoe kunnen we elkaar ondersteunen om dat voor elkaar te krijgen.

Monitoringsgegevens

PNH - 5.1.2e heeft in de NDFF gekeken wat er aan gegevens te vinden is op naam van LNH. Bij 't Heitje van Katham kon hij geen gegevens op naam vinden, wel een beoordeling. Is waarschijnlijk wel gemonitord maar zit wellicht op andere manier in NDFF.

Ilperveld

Weidevogels graslanden kunnen niet worden beoordeeld door rekentool.

Groot gedeelte kwalificeert zich als weidevogels grasland. Gegevens van Ilperveld komen uit 2018.

LNH – Hinken op 2 gedachtes; moerasnatuur van veenmosrietlanden, vanuit Natura2000 habitat types ook weidevogelgebied. Ook bos (bosje van Kuiper) die niet weggekapt mag worden, subsidie ontvangen vanuit provincie maar geen vergunning om te kappen. Lopen vossen rond maar die zijn aardig onder beheer, ganzen is een doel daar hebben boeren last van. Pitrus is besproken, lopen er tegen aan dat de interesse boeren loopt terug, in toekomst geen vaar boeren.

Nieuwe plannen om veenmosrietlanden te ontwikkelen, dat is meer gebied isoleren van boezemwater. Vraag is kan dit samen?

Zijn bezig met gronden te kopen om daar op andere manier groeiend veen te ontwikkelen meer moerasvorming, geen bos maar wel verlanding met riet. Zie je dat niet kan vanwege de weidevogelgebieden die op die gronden liggen. Hebben zowel weidevogelgebieden als natura2000 gebieden. Hinke op 2 gedachten, NM gaat in Wormer – Jisperveld gaat voor weidevogels en zie je dat kaal wordt en de natura2000 soorten onder druk komen. LNH wil liever

Verslag 'het goede gesprek' Landschap Noord-Holland Noord als onderdeel van de SNL cyclus

richting natura2000 habitatsoorten gecombineerd met weidevogels. Ilperveld zal nooit 100% weidevogelgebied worden, liggen bossen, roerdomprietvelden waar ook kiekendieven broeden. Gradatiedruk neemt ook toe, moet alles op orde hebben bijna geen bomen, waterstand goed, boerenbeheer en dat is in Ilperveld wel lastig.

PNH – is er bij LNH intern discussie over?

Via Amsterdam Wetlands gebiedsproces begonnen, waar staan we in 2030. Willen meer veenmosgroei maar wel met de openheid zoals nu is, willen niet alles voor de grutto doen. Grootste nadeel; petgaten aangelegd, liggen midden in gebied kan je niet openmaaien vanwege roerdomp. Waarde is ook de bijzondere planten, veenvorming graag in stand houden in combinatie met tegen gaan van bodemdaling.

Veenmosvorming is meer nodig dan voor weidevogels, waterkwaliteit kan je alleen veranderen als je ook zegt het hoofddoel is veenmosrietlanden, voor weidevogels is waterkwaliteit nodig maar is de kwaliteit is niet zo heel belangrijk.

Hoe verschil tussen weidevogels ten opzichte van open veenmoeras? Veel boeren die er bij melken en mest produceren zitten ook heel erg op weidevogelbeheer, maar ook boeren met paarden en schapen die beheer doen hebben nu een beheerder op potstal. Komen in de problemen met weidevogels als de boeren vertrekken dan heb je geen grasmaaiers meer, problemen met afvoeren riet.

5.1.2e vraagt of al eens doorberekend is qua kosten, weidevogels +- moeras ook niet gratis moet je bovenop zitten.

5.1.2 – meer botanische kant op meer veenmosrietlanden voor de rietvogels. Randen concentratie weidevogels doen alles om dit open te houden voor 15 mrt alle PITRUS afmaaien.

Horen vaker botanische waarden terug is factor die we niet heel goed in de monitoring zitten dat je daardoor veel waarden mist. Lijkt of daar nog wat winst op te halen is, dat je meer de botanische waarden naar voren haalt.

Hebben ook vochtig hooilanden maar daarvan is nu 50% PITRUS en dan heb je ook weer soorten vanuit SNL die achteruit gaan.

Ilperveld heel lastig vanwege de fosfaatrijke bodem moet je plaggen maar je kan niet plaggen in Ilperveld want dan zit je onder water. Maaien ook niet mag niet in broedseizoen en waar moet je met PITRUS heen?

Beide doelen in stand houden? Op plekken die goed gaan maakt LNH openheid groter, vogels met pullen in gemaaide veenmosrietlanden gaan lopen vanwege insecten. Afgelopen jaar overal slecht, veel predatoren zoals buizerds en kiekendieven. Als je naar monitoring kijkt ziet het er nog heel goed uit. Moeten wel extra stappen uitvoeren om in stand te houden, komen predatoren

Verslag 'het goede gesprek' Landschap Noord-Holland Noord als onderdeel van de SNL cyclus

op af als mis gaat. Denken dat eindig is om naast elkaar te doen, watersnip, kempaan biotoop is niet alleen de grutto.

Kerngebieden waar alle weidevogels zitten wordt PITRUS wel weggehaald, ziet wel dat er weinig pullen groot worden.

Eilandspolder veel onderbemalingen dan kan je makkelijk water binnen laten, dit is oud land wat niet op onderbemaling staat moet je actief water binnen brengen.

Of zoals project watersnip opstarten, middels molentje wordt water opgepompt op ongeveer 15 hectare dat kan je goed nat houden alleen pomp je dan wel boezemwater op je land.

Natuurbeheerplankaarten

Bij volgende ronde goed kijken naar dit gebeid hoe de verhouding weidevogels graslanden en andere beheertype is. En ook transparant communiceren omdat je met diverse pachters te maken hebben dat als we gaan wijzigen dit met open vizier doen. Zal best wat weerstand komen, daar zal de politiek ook wat van moeten vinden dus tijdig in gang zetten zijn ook hier en daar aanpassingen die pijn doet.

Gestart met gebiedsproces (Amsterdam Wetlands), weidevogels niet als hoofddoel zijn boeren niet blij mee. Proces ligt stil vanwege corona, bezig grond aan te kopen, ontpachting subsidie aangevraagd. Discussie met PNH waarom ontpachten, willen moeras ontwikkelen (rietlanden) kan niet werd gezegd staat niet zo op de natuurbeheerkaart werd aangegeven dat er een wijziging op natuurbeheerkaart moet komen. Zijn gronden die te koop komen, wijziging voor 8/7 indienen. Welke kaart moet er gewijzigd worden is dat de natuurbeheerkaart of je ambitiekaart?

Is nu nog privé grond, is nog niet in bezit bij natuurorganisatie. Is wel al omgevormde natuur, boer gaat stoppen is wel groot gedeelte zijn huiskavel, willen bodemdaling experiment doen. Wel belangrijk om discussie te voeren waar gaan je heen, dit moet inderdaad wel transparant worden gedaan.

Mest gif is la vrij laag omdat varend heen gebracht moet worden. PITRUS percelen opgepakt, zitten met vraag of PITRUS bespoten mag worden. Vanuit NNN is geen beletsel maar met Natura2000 is lastiger, in overleg met omgevingsdienst. Nu een nieuwe boer die het beter beheerd, dan zie je dat snel bloemrijk grasland wordt. Strategische keuzes staat (nog) niet in beheerplan voor het gebied, is manier om in te brengen in het proces en kan wellicht gebruikt worden als onderbouwing richting provincie om beheerplankaart aan te passen. Het vernieuwen van de beheerplan staat pas voor 2025. Ilperveld is groot en kan heel veel kanten op. Willen het niet helemaal dicht timmeren zodat ook met boeren in gesprek kan blijven. Als je vast legt dan krijg je de vraag waarom om tafel als toch al vast staat, zitten vooral denken zonerings afspraak daar waar nu vogels zitten hou je ze of je ze verplaatst ze naar gebieden waar het goed beheersbaar is. Maar zo rond de petgaten waar nu roerdomp broedt daar moet je geen weidevogels doelstelling hebben.

Verslag 'het goede gesprek' Landschap Noord-Holland Noord als onderdeel van de SNL cyclus

Isoleren

Onderdeel van Amsterdam Wetlands is om een pilot te doen welke waterkwaliteit heb je nodig en hoe krijg je die, dit is in samenwerking met hoogheemraadschap. Is ooit idee geweest isoleren van de boezem maar dat was best duur en niet goed onderbouwd. De vraag wordt gezamenlijk geformuleerd.

't Heitje van Katham

Deel moeras valt hoog uit.

Afgelopen tijd voornamelijk veel last van verdroging, sloot die tussendoor loopt maar is meer soort van veenmoskussen. Moet eigen regenwater vasthouden maar als 2 maanden niet regent zie je kwaliteit achteruit gaat, delen gaan dood zoals de heide. Hoe op te lossen is de vraag. Aanbod hoogheemraadschap ooit peil besloten, willen wel iets over de hoge sloot afspreken dat die niet te ver gaat zakken. Ten noorden van heitje komt woonwijk, zoeken ze waterberging voor, voorgesteld als we wat water vergoed krijgen uit die wijk mits deze van goede kwaliteit is, zijn nog wel toekomstplannen waar nog niets mee gedaan is.

Grootste uitdaging is klimaat, de grote periodes, goede kwaliteit vrijwilligers trekken nog wat boompjes uit en er zijn boompjes geplagd. Hebben nu wel de 3^e droge zomer en dat hakt er wel in.

Heide is aan doodgaan, zijn voornamelijk delen die gemaaid zijn. Winter kaal en dan in voorjaar moeten ze uitlopen echter is bloei seizoen midden april als er dan geen water is houdt het op, is misschien 10% en dan voornamelijk struikheide. Mooi gebied met diverse heide, ook lavendelheide tot wel 60cm hoog.

Aanvullende afspraken wegbeheerder, 2mtr uit de weg doen ze nu in overleg en nemen ze mee en doet LNH deel van beheer. Afgelopen maanden ook leiding zou eerst meer van de weg af komen, hebben ze toch dichterbij de weg gelegd.

Bevindingen m.b.t. subsidie verlening

Voortgangsrapportage bekeken, aantal knelpunten besproken.

1 van de knelpunten is wijze van berekenen van subsidie andere bepaalde kosten die niet vergoed worden. Heeft te maken met de regeling zelf, kunnen geen kosten vergoeden die er niet in staan. De regeling bepaalt waar wij ons aan moeten houden als provincie zijnde.

Verkrijgen van veenmosrietlanden moet je om de zoveel tijd ook plag werkzaamheden doen, als je nu een SNL pakket hebt veenmosrietland maar als je petgat graaft wordt je eerst openwater en krijg je heel weinig beheervergoeding en moet je veel gaan maaien en afvoeren wordt juist stuk duurder. Over gehad om na te denken of je niet een ontwikkelpakket samen met NM en SBB doen. LNH gevraagd input analyse kostprijs, niet veel kennis, Dorien gevraagd om aan te leveren.

Vanuit de provincie is [5.1.2e](#) hiervoor benaderd.

Zou het type moeras niet helpen? Dan heb je in ieder geval een hogere vergoeding om te beheren.

Verslag 'het goede gesprek' Landschap Noord-Holland Noord als onderdeel van de SNL cyclus

Moeras vervalst januari 2021 en wordt opgedeeld in veenmoeras en dynamisch moeras, wie gaat bepalen welk soort moeras aanwezig is. In afbakening al duidelijke welke je kan verwachten in gebieden, formeel Provincie legt vast maar in samenspraak met de terreinbeheerders. In subsidie landschap kosten die wel of niet gedekt zouden zijn in SNL over bijv. sloot schoen maar als je kijken in weidevogels grasland onderhouden watergang dus uitkijken wat je bedoelt met het wordt niet gedekt, voor onderhoudt watergang staat een bedrag genoemd net als rasters.

Actie: 5.1.2e zoek even uit hoe zit met type moeras, wat is er mogelijk kostprijzen pakket richting 5.1.2e.

Bevindingen voortgangsrapportage en signalen uit het veld

Zelf geen bevindingen alleen wat punten van collega's.

Niet altijd duidelijk waar het vandaan komt.

Bijvoorbeeld als pachters weg gaat wordt dan met argusogen bekeken wat gaat LNH doen?

Verschil van inzicht met boeren, strijd om oude pachtcontracten die nog beheer doen wat LNH niet wil. Alles wat je doet wordt niet altijd met open armen ontvangen.

Ronde Hoep is wel heel concreet.

Actie: 5.1.2e zal document met bevindingen rondsturen.

Conclusie

Ilperveld goed nadenken over de toekomst, ;t heitje van kathan gaat wel goed op verdroging na. Punt ronde hoep wordt opgepakt. Doorgenomen wat er wel niet in vergoeding zit, daar op letten.

Kansen en bedreigingen

Rietlandje in Katwoude klein gebied ligt in boerengebied er kwam commentaar dat er boomgroei kwam, bosje is door LNH weer terug gezet.

Nu kwam verzoek van hoogheemraadschap waterpeil te verlagen in verband met riool zuivering, hoe kijkt de provincie daar naar? Lastig gebied om te beheren. Nu wordt 1 op 1 druk uitgeoefend, hele polder wil peil naar beneden op LNH na vanwege doelen die ze moeten halen.

Omliggende omgeving, beheer aangepast, open en vrij houden voor de boeren, moet PNH daar bij betrokken worden of is LNH zelf verantwoordelijk. Zijn zelf verantwoordelijk beheer en als je de doelen niet haalt moet dit worden aangegeven.

Als echt NNN is dan provincie erbij betrokken wel baat bij dat op NNN wordt afgestemd en samen op te trekken.

Verslag 'het goede gesprek' Landschap Noord-Holland Noord als onderdeel van de SNL cyclus

Actie LNH: graag verhaal op de mail aan 5.1.2e en 5.1.2e zodat doorgezet kan worden naar wie in gebied bezig is.

Exoten Ilperveld

Cranberry en Appelbes, cranberry dominant. Als die er eenmaal in zit neemt hij alles over. Oplossing plagen en afvoeren. Komt ook terug met Natura2000 maatregel en bij 5.1.2e 5.1.2e en 5.1.2e.

Wordt aangepakt onder Natura2000 beleid met herstelmaatregelen.

Faunabeheer in Natura2000, bestrijden vossen en ganzen. Vergunning verlening lukt niet in deze gebieden. Legselbehandeling wordt uitgevoerd in Eilandspolder.

Afspraken en werkbezoek inplannen

Wat is interessant om onder de loop te nemen en daar bijvoorbeeld een gedeputeerde bij betrekken. Veenvorming, laten zien wat dat is. Angstbeeld dat het allemaal bomen/struiken zijn.

Bericht uit Eilandspolder wat beter kan, 5.1.2e op gereageerd. Wil wat gaan doen in gebieden, aangeboden om met SBB (5.1.2e) mee te gaan.

5.1.2e zal aan haar voorstellen om ook met LNH het gebied in te gaan.

Rondvraag

5.1.2e: aangename conversatie

5.1.2e: herinnert zich het vorige gesprek, leek toen veel meer op of/of nu veel verder zijn met boeren, behoedzaam bezig zijn. Waardeer het enorm, complimenten, blij met inzet.

Verslag 'het goede gesprek' Staatsbosbeheer als onderdeel van de SNL cyclus

Aanwezigen

Staatsbosbeheer (SBB): 5.1.2e (account manager), 5.1.2e (boswachter ecologie) en 5.1.2e (ecoloog)

Provincie Noord-Holland (PNH): 5.1.2e (coördinatie goede gesprek SNL, biodiversiteit), 5.1.2e (beleid (agrarisch) natuurbeheer, 5.1.2e (monitoring en onderzoek), 5.1.2e (subsidies), 5.1.2e (verslag).

Inleiding

Het gesprek begint met een voorstelronde. Het 'goede gesprek' in deze vorm wordt voor de 2^e keer gehouden. Dit gesprek wordt jaarlijks gehouden met elke beheerder, komt voort uit SKNL.

Het doel van het gesprek is om met elkaar te de monitoringsgegevens vanuit NDFP te bespreken en anderzijds waar heeft SBB mee te maken en dit met elkaar te bespreken.

Wat hebben we van elkaar nodig, wat gaat er goed of kan er beter en hoe kunnen we elkaar ondersteunen om dat voor elkaar te krijgen.

Monitoringsgegevens

PNH - dhr. 5.1.2e heeft een analyse gemaakt, qua monitoring is het in de gebieden van Staatsbosbeheer op orde. Met de rekentool heeft hij de flora en fauna waarde berekend van de veenmosrietlanden in Eilandspolder, deze scoort vaak in het midden. Moeras voor flora/fauna scoort hoog. Qua weidevogelgebieden nog keurig in de dichtheden, op een enkele plek zitten ze nauwelijks of niet meer.

Veel commentaar op reservaat (Zeevang), of dat terecht is of niet, is wel een van de sterke kernen in de Zeevang en daarom heen best veel plekken waar niet voldoende weidevogels zitten.

Waterland heeft het voor deel ook, kernen zijn deels terreinen van SBB.

SBB – vegetatie en flora monitoring Eilandspolder en Alkmaardermeergebied, Alkmaardermeergebied goedgekeurd maar voor Eilandspolder mensen opnieuw het veld in gestuurd. Kwamen te kort resultaten uit, boswachter ecologie wist meer dan er uit de resultaten kwam, verschil was te groot. Waren bij bepaalde gebieden alleen aan de rand geweest of niet helemaal geweest en bleek meer kwaliteit te hebben en wordt nu gerepareerd. Volgens diverse berichten zou het heel slecht gaan maar als je alleen naar kwaliteit kijkt (los van de krantenartikelen) dat er binnen gebieden van SBB delen van terreinen hoog scoort. In alle reservaten van SBB is wel een plek waar nu geen weidevogels meer zitten, vaak een reden zoals bomen.

Beheerplannen

PNH – Algemeenheid, beeld per perceel wisselender dat dat er door PNH gegenereerd wordt, willen toe naar kilometerhokken. Wat je veel ziet als probleem is stikstof en het waterpeil. Wat

Verslag 'het goede gesprek' Staatsbosbeheer als onderdeel van de SNL cyclus

een aantal keren terug komt in de beheerplannen van SBB is het voornemen om de beheertype beter of anders neer te leggen. 5.1.2e vraagt zich af of dit ook systematisch is gedaan.

SBB – geeft aan dat er naar gehele collectie beheertypen wordt gekeken of dat nog voldoet of niet, soms komen ze een beheertype tegen welke op termijn een andere beheertype wordt.

In de Zeevang is er naar De Kooge gekeken, stonden vroeger nooit onder water. Nu zie je vanwege verhoging IJsselmeerpolder dat wel onder water staat ook in maart/april. De weidevogels kunnen dan hun eieren niet leggen/broeden, nu bezig met beheerplan denken dan toch kunnen wel wat weidevogels zitten maar doel weidevogels grasland kunnen niet waar gemaakt worden en dan is overstromingsgrasland als beheertype beter en daar is SBB naar aan het kijken. Bij overstromingsgrasland kunnen nog wel weidevogels komen.

Aanpassen van beheerplannen gaat uiteraard in overleg met de provincie, moeten wel goede argumenten zijn om een beheertype aan te passen. Beheertype moet er wel zijn, SNL type moet je ook tegenkomen als je naar buiten gaat.

Kan 1x in de 6jr gewijzigd worden, 5.1.2e geeft aan dat hij soms idee heeft ook qua behapbaarheid dat het ook tussentijds aangepast zou moeten kunnen worden zeker als subsidie niet wordt aangepast. Als er mooi voorstel uit komt in bepaald jaar dat dan ook dat jaar aan te passen anders heb je straks naar 6 jr. een hele bups, hoeft dan niet perse de subsidie gelijk aangepast te worden maar dan staat het wel alvast goed. 5.1.2e geeft aan dat ze elk jaar inventariseren en ook als natuurbeheerplan ter inzage komt, en deze worden jaarlijks doorgegeven willen dit veranderen met onderbouwing met kaartje. Ene keer wordt gelijk overgenomen andere keer meerdere keren om vragen, is ook zo afgestemd met 5.1.2e

5.1.2e

Actie: afstemmen met regiebureau nieuwe werkwijze?

Toelichting TBO op gevoerde beheer/kwaliteitsanalyses

Eilandspolder en Zeevang

Tegenstrijdigheden in Eilandspolder dat is een Natura2000 gebied voor het eerst in 2006 geweest voor broedvogel inventarisatie, of wel inventarisatie weidevogels. In 2006 bij elke ronde 2 á 3 vossen tegen dat zie je aan de stand van de weidevogels. Aan WB gevraagd om meer aan de vossen te doen en dat heeft geresulteerd in het toename aan de weidevogels. Aantal neemt nu af mag niet meer gejaagd worden op vossen.

Dit speelt ook bij de Zeevang, jagers willen wel maar hebben geen mogelijkheid om op te treden omdat ze niets mogen in kader van Natura2000. SBB wordt betaald door PNH voor weidevogels maar ze zien dat ze worden opgegeten door predatoren. Als PNH doelstelling oplegt voor Natura2000 gebied moeten er wel de mogelijkheid worden geboden om te leveren wat met toename van de vossen nu lastig wordt.

Verslag 'het goede gesprek' Staatsbosbeheer als onderdeel van de SNL cyclus

In Eilandspolder speelt ook nog mee dat Zuidelijke deel ongeschikt is voor weidevogels omdat particulieren daar bosjes hebben, SBB koopt deze bosjes en halen deze dan weg. De particulieren worden niet aangezet door andere om ze weg te halen of zo kort te maken zodat er geen kraaien of roofvogels weg te houden. Lastig om op peil te houden zitten nog weidevogels en natte graslanden maar productie is daar erg laag.

Begrijpen het wel maar (Natura2000) en iedereen zegt wel ik ben voor weidevogels maar als we onze instrumentenlijst indien krijgen we te horen dat we die instrumenten niet krijgen. Realiseer je dan ook wel dat de kwaliteit jaarlijks achteruit blijft lopen.

PNH – Tegenstrijdige doelstellingen spelen ook op andere terreinen niet alleen op de terreinen van Staatsbosbeheer. Heeft SBB hier zelf ideeën over, waar het naar toe zou moeten gaan met die gebieden? Zijn de Natura2000 doelstellingen meer waard, meer passend, meer klimaat bestendige doelen om voor te gaan dan voor de weidevogeldoelstellingen.

SBB – Natura2000 doelstellingen zijn gemakkelijk te realiseren dan de weidevogeldoelstellingen.

PNH – Wat past beste bij Ecosysteem? Waar wil je naar streven.

SBB – Dat is lastig te zeggen want als je kijkt naar Laag Holland, dat wat wij willen weidevogels 5 tot 10% vooruit, dan moeten we eerlijk zijn dat we dat nog niet gaan redden gaan nog elk jaar achteruit. Wat er ook wordt gedaan die minnen zullen blijven, zijn topgebieden in Groningen waar geen Grutto meer zit. In Noord-Holland zijn topgebieden waar de komende 10 jr. geen Grutto meer gaat komen, dan is alles op orde en toch gaat minder worden. Hebben 15000 jonge grutto's nodig, zijn er 7000 hebben dus te kort dus op termijn betekend dat er gebieden leeg komen te staan.

PNH – goed om deze gesprekken te hebben, ^{5.1.2i} [redacted]

[redacted]. Gedeputeerde Rommel is realistische ambitie moeten al heel veel uit kast halen, ganzen vraagstuk komt brief in PS is het moment om discussie te activeren.

Verder agenderen, intern bespreken. Geven het niet op zien wel dat hier en daar heel complex is. Men moet zich wel realiseren dat als ze echt willen er dan wel meer werk aan zit dan ze denken. Actieplan om werkbezoeken te doen kan ook na weidevogelseizoen, mee geven voor gesprek dat SBB (^{5.1.2e} [redacted]) heeft met PNH (^{5.1.2e} [redacted]).

SBB – Aantal beheertypes hebben in NH die heel belangrijk zijn, 1 van de belangrijkste in Nederland is Veenmosrietland, dat is namelijk uniek. Hebben we alleen in NH, Overijssel en

Verslag 'het goede gesprek' Staatsbosbeheer als onderdeel van de SNL cyclus

Friesland verder komt je nergens tegen. Is duur beheer, binnen SBB het beheer daarvan en voldoende geld te krijgen en boven water te houden staat onder druk. Het heeft ook nog ander nadeel, heeft hekel aan stikstof. Voordeel van veenmosrietland is dat het prachtig is niet alleen planten maar ook de vlinders, merken wel dat er gebieden zijn die dan toch niet de aandacht het beheer dat verdient.

PNH – afvoeren van maaisel, zijn daar problemen mee?

SBB – wat betreft het afvoeren van maaisel voor de meest problematische gebieden (de vaargebieden) om het aan te steken. Is tot nu toe nog steeds toegestaan, mooiste is om af te voeren maar de kosten voor het afvoeren van maaisel zijn vaak 4x zo hoog. Daar zit wel knelpunt, zolang aangestoken kan worden is er nog een oplossing.

Appelbes en Cranberry zijn bijna niet uit te roeien, zolang er stikstof blijft komen. Je kunt wel plaggen dat is echter wel een kostenfactor die niet te handhaven is (kan niet zomaar). Twee grote problemen met veenmosrietland en dat is Appelbes en Cranberry. Proberen om op alle manieren in toom te houden, moeten het trekken maar dat is bijna niet te doen.

5.1.2.e voor korte termijn wel extra geld ontvangen van LNV om dit soort zaken te doen, voor komende 2jr. extra ingezet vanuit SBB.

Bevindingen m.b.t. subsidie verlening => 5.1.2.e

Voortgangsrapportage doorgenomen, ging over de periode 2018-2019, per januari 2020 geldt er een nieuwe subsidie periode tot aan 2025 deze is inmiddels ook verleend. De 1ste verlening is de rapportage beoordeeld waaruit blijkt dat activiteiten zijn gerealiseerd, zijn geen afwijkingen geconstateerd. Audit zou begin januari plaats vinden, klopt dat? 5.1.2.e gaat dit navragen binnen SBB, ze dacht dat deze nog liep. Is onderdeel van de vaststelling, als klopt wordt restant uitbetaald (mits van toepassing).

Actie SBB: navragen of audit inmiddels heeft plaats gevonden

Bevindingen voortgangsrapportage en signalen uit het veld = 5.1.2.e

Collectieven vinden het soms lastig qua samenwerking met SBB, op met elkaar delen.

Zoals in Wieringen ziet men meer pitrus opkomen, maken zich daar zorgen om in weidevogelgebieden. Zorgen om verruiging van percelen, dat wordt extra gezien vanwege diverse pilots die lopen. Rietlandjes die ook ganzen kunnen herbergen enz., misschien onduidelijk over doelstellingen, ofwel ervaar maaidoelbeleid niet actief genoeg is.

Predatiebeheer wordt ook wel gevraagd of SBB daar ook vol voor willen gaan. Mensen in het veld geen idee wat er is afgesproken en welk dilemma's er zijn en heeft SBB dezelfde instelling op predatiebeheer.

Verslag 'het goede gesprek' Staatsbosbeheer als onderdeel van de SNL cyclus

SBB – Verkennend gesprek gehad met Vereniging Agrarisch Natuurbeheer, door corona geen vervolg gesprek geweest. Gaan weer contact opnemen, geven een terugkoppeling als ze er zijn geweest.

Kalverpolder -> weidevogelstelling niet te handhaven, zitten alleen nog aan de rand, gaan over naar andere doelstelling. Nog wat percelen die weidevogels als doelstelling hebben die geen weidevogels hebben en daar willen ze met plan komen dat beter met natura2000 past zoals meer verlandingen en petgaten. Karakter is dermate veranderd door PITRUS.

Maak voorstel, beheerder geeft zelf ook aan dat doelstelling niet te behalen is.

In de Reef ook tot conclusie gekomen dat doelstelling weidevogels niet behaald wordt ook daar zal andere doelstelling komen. Terreinen die SBB daar heeft zijn in pacht bij de Vogelbescherming, men is hiermee al in gesprek of zij terreinen willen overdragen. Gaan geen energie steken in een erfpachtgebied wat over 3 á 4 jr. afloopt. De verbrakking is ook iets om rekening mee te houden.

Laag Holland goed contact met alle WBE's zelfs met de Zeevang hebben alleen geen overeenkomst vanwege feit dat ze niet eens zijn met wat ze niet mogen in Natura2000, als dat is opgelost zal er een overeenkomst worden gesloten. Wel goed contact als er een vos zit dan ruimen zij deze op voor SBB.

Bovenstaande onderwerpen spelen ook op Texel, willen dit wel graag een volgende keer doornemen.

PNH – aansluitend op kritiek in veld, goed dat men elkaar scherp houdt. Hotspots weidevogels zit wel bij SBB, geldt ook voor de Zeevang. Wil geen wel/niet spelletje van maken. Compliment vanuit veld voor beheer van veenmosrietlanden in Eilandspolder.

Rondvraag

5.1.2e [redacted] fijn open gesprek, stapt per 01-08 over naar team landbouw binnen PNH

5.1.2e [redacted] natuurbeheerplan nu voor ligt, Noorderveen nieuwe beheertypes zijn ingetekend, wordt voor weidevogels wordt gekozen terwijl deze er niet zitten. Nagevraagd bij 5.1.2e [redacted] en die geeft aan dat 5.1.2e [redacted] die heeft aangedragen

Actie: 5.1.2e [redacted] gaat navragen/bespreken met 5.1.2e [redacted]

Gelezen in Natuur volgens agrarisch beheer?

5.1.2e [redacted] veldbezoeken? Hebben met 5.1.2e [redacted] bezoek staan, misschien goed. Geven aan om ook een veldbezoek te doen zonder externe dus alleen met PNH, in veld kom je vaak verder en wordt vaak duidelijker.

Verslag 'het goede gesprek' Landschap Noord-Holland Noord als onderdeel van de SNL cyclus (Alkmaardermeergebied)

Aanwezigen

Landschap Noord-Holland Noord (LNH): 5.1.2e (gebiedsmanager), 5.1.2e (boswachter weidevogelgebieden – Alkmaardermeergebied), 5.1.2e (boswachter Veenweidegebieden – Eilandspolder)

Provincie Noord-Holland (PNH): 5.1.2e (coördinatie goede gesprek SNL, biodiversiteit), 5.1.2e (beleid (agrarisch) natuurbeheer), 5.1.2e (monitoring en onderzoek), 5.1.2e (subsidies), 5.1.2e (verslag)

Inleiding

Het gesprek begint met een voorstelronde. Het 'goede gesprek' in deze vorm wordt voor de 2^e keer gehouden.

Het doel van het gesprek is om met elkaar te de monitoringsgegevens vanuit NDFF te bespreken en anderzijds waar heeft LNH mee te maken en dit met elkaar te bespreken.

Wat hebben we van elkaar nodig en hoe kunnen we elkaar ondersteunen om dat voor elkaar te krijgen.

Monitoringsgegevens

PNH - 5.1.2e heeft in de NDFF gekeken wat er aan gegevens te vinden is op naam van LNH. Delen van Eilandspolder en Het Die hebben geen gegevens staan, planten en overige dieren leeg. In Het Die moet de monitoring nog gedaan worden. Meeste veenmosrietlanden staan op midden, aantal bosjes op laag en de moerassen staan op goed, zit dus wel voldoende gegevens in NDFF om deze monitoring uit te voeren.

Ontvangen altijd terugkoppeling vanuit LNH ook als er iets niet goed gaat.

Actie LNH: check nakijken wat er is gebeurd en dit aan te passen met label LNH in CMSI

Menningweer

Trend in 2006 positiever. Zuidelijk deel eigendom particulieren boeren, op de kaart staat een pestbosje zijn wezen kijken maar niets gevonden. Als je deze weghaalt zal je wellicht wat zien. Hakhoutbos van gemaakt, als bos kunnen weghalen zou het nog wel een mooie weidevogelgebied kunnen worden. Hakhoutbos gemaakt open polders, hele bos weghalen niet mogelijk als in Menningweer lukt en loopt toe met weidevogels dan alles weg. Als het daar is gelukt dan nadenken over De Knie, vraag is of dat zinvol is zal wellicht veel weerstand komen. Willen van de Menningweer een weidevogelgebied maken. Grootste probleem Menningweer is dat er heel veel groenveenmos groeit in bosjes, mogen niet worden weggehaald op Europees gebied (habitatype).

Verslag 'het goede gesprek' Landschap Noord-Holland Noord als onderdeel van de SNL cyclus (Alkmaardermeergebied)

Eilandspolder

Zuidelijke deel – boomgaard zit aan rand van natuurreserveaat, storing minimaal grenst voornamelijk aan particulier land.

Westelijke deel – bosjes particulieren eigendom, worden meer bomen bij geplaatst i.v.m. paarden die er lopen. Wil je ze weg hebben dan moet er een vergunning worden aangevraagd.

Is een vogelrichtlijn gebied en geen habitatgebied, als habitattype is geldt het wel ook als gebied buiten Natura2000; of het buiten stikstof valt is nog een discussiepunt wordt op dit moment echter niet mee geteld.

De Knie

Weidevogels beheer – hakhoutbos gekozen vanwege omstanders – was aparte subsidie – deze bestaat niet meer

UVR groen regeling, waarin je voor kappen van bosjes en verbeteren van waterpeil een bijdrage kan aanvragen mits het in de natuurgebieden is of A1101 gebied voor Weidevogels. Deze regeling willen we meer gebiedsgericht krijgen maar dat was ingewikkeld dus voorlopig staat deze nog zoals deze was, je hebt wel eigen bijdrage plicht. Kunt ook nog via SKNL maar dan mag het geen achterstallig onderhoud zijn.

Actie: [5.1.2e](#) stuurt link naar regeling aan [5.1.2e](#)

Vraag: is bezoek met [5.1.2e](#) in de planning? -> [5.1.2e](#) vraagt na.

Alkmaardermeer => Het Die

Het midden heeft te maken met dat soort minder voor komt? Gekeken naar Flora en Fauna en laat zien dat het niet op zijn hoogst staan. Maar weten dat je met veenmosrietlanden nooit top hoog uitkomt.

Limmerveentje + Limmerdie

Kalkhoudend water in rond februari dat uit de duinen stroomt, daar krijgen we alleen weer meer paddenrus van dus moeten we rustig aan doen.

In Limmerveentje staat dit jaar weinig orchideeën -> komt dat door innderen?

Samen gedaan met Kortenhaaf, gaven aan dat ze moesten stoppen – sloeg door naar zoet – daardoor meer paddenrus in plaats van PITRUS en oeverzegge, bij eerste inderdatie ganzen ingevlogen. Zetten het nat en laten het gelijk indrogen, is nog maatwerk, niet simpel maar werkt wel. Maaien nu wat eerder de paddenrus weg, door veen zitten ze in onderlaag.

Verslag 'het goede gesprek' Landschap Noord-Holland Noord als onderdeel van de SNL cyclus (Alkmaardermeergebied)

Limmerdie - Weidevogels

Is 1 groot gebied maar doorsnede door snelweg. Wat je ziet dat als het ene gebied goed doet dat dan het andere gebied dan minder is. Samenhang "kwijt" tussen deze gebieden raak je kwijt omdat we kleine gebieden bespreken. Meenemen bij evaluatie weidevogel beleid, samenhang tussen gebieden en de uitwisseling.

Het Die

Nog steeds hoge dichtheden van weidevogels, trend niet heel positief.

Veel vormen van predatie tegen gekomen - meerdere keren volwassen grutto's van nest afgezien en dood gevonden. Merkt dat er veel predatie is, kan vos, hermelijn zijn. Predatiebeheer, jager zit er bovenop, korte periode; lukt bijna nooit - vos laat zich niet altijd zien. Ligbakvergunning is periode eigenlijk net iets te kort.

PNH - 5.1.2e, gebeld naar 5.1.2e. Is in actieplan weidevogels is onderdeel predatiebeheer opgenomen. Provincie ziet rondom aanvragen vergunningen dat er nog mogelijkheden zijn. Met groep over gesproken of er een aanvraag kan worden gedaan om aanvraag voor ontheffing sterker te kunnen opbouwen, problemen in veld willen we uiteraard mee nemen. Ambtelijk overleg oproep gedaan aan terreinbeheerders waar lopen we tegen aan, LNH geeft aan ligbakperiode is te kort wel eens gekeken naar onderzoek kost verschrikkelijk veel geld. Water Land en Dijken is bezig met opzetten van aanvraag die volgens boekje gaat over informatie over predatoren, weidevogels, jurispedentie, trechtersen wat moeten we doen. Idee is om in Eilandspolder te gebruiken als test op daar zo'n aanvraag op te tuigen.

Faunabeheerder (5.1.2e) mee nemen vanuit Eilandspolder, die wil namelijk wel maar durft niet. Is bang dat hij zijn acte kan kwijtraken, als het niet juist geregistreerd is. Als hij er vertrouwen in heeft denkt 5.1.2e dat het uit voerbaar is.

Klein Dorregeesterpolder

Was in verleden goed gebied, nu helemaal leeg is in mei gemaaid. Als op NNN beleid wordt uitgevoerd dat op kwaliteit zal toenemen. Vroeger zaten weidevogels in groter gebied de vogels verspreid, zitten nu in kleinere gebieden.

Actie: Regiebureau NNN, meer doen in minder gebieden heeft ook zijn ondergrens.

Liggen nu kansen zit 1 grote boer, deze is op leeftijd, korte termijn eigenlijk gesprek mee voeren.

Alkmaardermeer

Wordt jaarlijks gemaaid, ondertussen oud rietland aan het worden. Misschien in de tijd weer plaggen.

Verslag 'het goede gesprek' Landschap Noord-Holland Noord als onderdeel van de SNL cyclus (Alkmaardermeergebied)

Weijenbus en Vroommeer

In verleden ook geplagd, zijn geen super geweldige gebieden maar alles wordt gemaaid en afgevoerd. Het eiland is laatste jaren wat vooruit gegaan, zaten wat bomen in en hele oude heide wat nu weer aan het verjongen is.

Smalle strook, botanisch perceel tegen een weiland aan overgang steeds slechter en heeft invloed op veenmos. Zou mooi zijn als sloot kunnen graven voor waterhuishouden, is echter een aardkundig monument. Zijn wel boeren die hebben geplagd, hebben dit zonder vergunning gedaan maar LNH wil met vergunning doen. Is plan voor gemaakt om perceel te vernatten maar door aardkundige waard in gebied besloten niet te doen vanwege kosten. Staat nu een raster is echter niet optimaal.

Weidevogels

Zien daar dat vogels uit omliggende land verdwijnen en zich terug trekken in de reservaten. Hebben er gesprekken plaats gevonden met collectief? Wel een grutto kring gehad, is gestopt omdat er geen coördinatie plaats vond. Wel bedacht wat er gedaan moest worden maar gebied overstijgende gestopt. Hele westkant is leeg en aan oostkant waar regulier gebruik van wordt gemaakt valt nog wel onder de NNN maar is ook bijna leeg. Valt of staat of boer met regeling mee doet.

Zuiderveen

Zit niet in beheer bij LNH.

Met geld van beschermers gebieden gaan vernatten en op klimaat gaan inspelen.

Kijk naar subsidie regeling en doe een aanvraag. In verleden molens omgebouwd die kunnen inlaten, opmalen en uitmalen.

Veel predatie, gebied redelijk geïsoleerd andere gebieden minder te halen voor predatoren.

Kraaien, zilvermeeuwen, kiekendieven etc. weidevogels best veel te verduren.

Weidevogels populatie gaan clusteren dan werkt afweer niet meer, dan kunnen predatoren vanuit lucht in komen.

Weidevogels foerageren op gemaaid land maar de grutto's die je ziet foerageren zijn voornamelijk grutto's zonder jongen.

Beheer in Eilandspolder aangepakt, hoe moet dit worden ingediend bij de provincie. Tot 08 juli kunnen er zienswijze worden ingediend op beheernatuurkaart. Je kunt hele jaar door dit melden wordt dan besproken en komt antwoord op, dan volgt officiële deel. Subsidie aanvraag is om de 6 jaar.

Rondvraag

Geen vragen voor de rondvraag.